

บันทึกการประชุม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๓๒๗

วันพุธ ที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๖๐

ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายนครชิต สิงหเสนี	โฆษกกรรมการ
๕. นายอุดม รัฐอมฤต	โฆษกกรรมการ
๖. นางกীরณา สุมาวงศ์	กรรมการ
๗. นางจรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๘. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	กรรมการ
๙. นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย	กรรมการ
๑๐. นายธีรชัย ณ นคร	กรรมการ
๑๑. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๑๒. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๓. นายภูมรัตน์ ทักษาดิพงษ์	กรรมการ
๑๔. พลตรี วีระ โรจน์นาศ	กรรมการ
๑๕. นายศุภชัย ยาวะประภาษ	กรรมการ
๑๖. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	กรรมการ
๑๗. พลเอก อัฐพร เจริญพานิช	กรรมการ
๑๘. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๙. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	เลขานุการกรรมการ คนที่สอง

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

นายอัชพร จารุจินดา

(ลาการประชุม)

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายจินตพันธุ์ ทังสุบุตร

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นายนาถะ ดวงวิชัย

ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานประธานรัฐสภา

ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

นายเจษฎ์ โทณะวณิก

ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ

๑. นางสาวภัทรา เชื้ออรอด

๒. นางสาวฐิติพร วิชัยธนพัฒน์

๓. นายณัฐ มโนกุลอนันต์

ผู้ช่วยดำเนินงานของกรรมการ

นายอรรถสิทธิ์ กันมล

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นางสาวอัลจนา พึ่งเย็น

ผู้อำนวยการฝ่ายกฎหมายการเมืองการปกครอง

๒. นางสาวจรรยาพร พงศาวิสุทธิ์

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

๓. นางสาวอนัญ ยศสุนทร

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

๔. นางสาวอนิษา เกษมสันต์ ณ อยุธยา

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

๕. นายณนันทน์ จันทราชโลธร

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

๖. นางสาวเกวลิ มโนภินิเวศ

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

๗. นายภาคภูมิ รุจิขจรเดช

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๑๕ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม
(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๒๐๑ วันจันทร์ ที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๙ ถึงครั้งที่ ๓๒๖ วันอังคาร ที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๐ อยู่ระหว่างการตรวจทานของคณะกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

พิจารณาแนวทางการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

นายอรรถสิทธิ์ กันมล ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เสนอให้ที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาทบทวนร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ในบางมาตรา ดังนี้

มาตรา ๑๘

“มาตรา ๑๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๐ วรรคสาม การนำคดีอันเกี่ยวเนื่องกับการได้มา การพ้นจากตำแหน่ง หรือคุณสมบัติของกรรมการสรรหา หรือการสรรหากรรมการไปสู่ศาลปกครอง ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหา และมีให้นำบทบัญญัติว่าด้วยมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองมาใช้บังคับ”

ประเด็นการพิจารณา

นายอรรถสิทธิ์ กันมล ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรา ๑๘ ที่ใช้ความว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๒๐ วรรคสาม” มีจุดมุ่งหมายให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการสรรหาในการวินิจฉัย และคำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาให้ถือเป็นที่สุด อย่างไรก็ตาม คำวินิจฉัยดังกล่าวก็ยังสามารถนำไปฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ ควรมีการแก้ไขเพิ่มเติมให้ร่างมาตรา ๑๘ เป็นเรื่องเฉพาะบุคคลที่ได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาหรือไม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวว่า ความในร่างมาตรา ๑๖ เรื่องคณะกรรมการสรรหาวินิจฉัยคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครหรือผู้ได้รับการสรรหา และในร่างมาตรา ๒๐ เรื่องการพ้นจากตำแหน่ง ซึ่งทั้งสองกรณีคำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาถือเป็นที่สุดจึงไม่มีสิทธิฟ้องคดีไปยังศาลปกครอง แต่ในกรณีของร่างมาตรา ๑๘ นั้น เป็นกรณีคำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาที่ไม่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญจึงสามารถฟ้องคดีไปยังศาลปกครองได้

นายอรรถสิทธิ์ กันมล ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ชี้แจงว่า เนื่องจากเรื่องการให้พ้นจากตำแหน่งของกรรมการในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๘ วรรคสอง บัญญัติให้นำมาตรา ๒๐๘ มาใช้โดยอนุโลม และในวรรคสี่ของมาตรา ๒๐๘ บัญญัติให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาถือเป็นที่สุด ดังนั้น เรื่องคำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาถือเป็นที่สุดจึงน่าจะนำมาใช้กับกรณีที่ให้กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติพ้นจากตำแหน่งเท่านั้น ไม่ควรรวมถึงคำวินิจฉัยคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครหรือผู้ได้รับการสรรหาซึ่งจะเป็นไปตามมาตรา ๒๑๖ ของรัฐธรรมนูญ

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ กล่าวหาว่า ความในมาตรา ๒๑๗ ของรัฐธรรมนูญ ที่บัญญัติยกเว้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาตินั้น เป็นการยกเว้นเรื่ององค์ประกอบกรรมการสรรหากรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ แต่ไม่ได้หมายความว่าความรวมถึงคณะกรรมการสรรหา ดังนั้น คำวินิจฉัยของ คณะกรรมการสรรหาในเรื่องคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครหรือผู้ได้รับการสรรหายังถือเป็น ที่สุดตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๓ วรรคห้า

นายอรรถสิทธิ์ กั้นมล ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการ แผ่นดิน และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ กล่าวหาว่า มาตรา ๒๑๗ ของรัฐธรรมนูญ ยกเว้นเรื่องการสรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ทำให้กรรมการ สรรหาคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติต่างจากกรรมการสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระอื่น โดยจะมีกรรมการสรรหาที่ไม่ได้มาจากศาลรัฐธรรมนูญและองค์กรอิสระเท่านั้น ดังนั้น อาจเกิดเป็นประเด็น ว่าคำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสามารถฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ได้หรือไม่

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง กล่าวหาว่า ความในมาตรา ๒๑๗ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญ ที่ยกเว้นคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาตินั้นเป็นเรื่องขององค์ประกอบของ คณะกรรมการสรรหาเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการปารีสเท่านั้น แต่ความในวรรคสองที่บัญญัติให้นำความใน มาตรา ๒๐๓ มาตรา ๒๐๔ มาตรา ๒๐๕ และมาตรา ๒๐๖ ของรัฐธรรมนูญ มาใช้บังคับแก่การสรรหา นั้น ยังนำมาใช้บังคับกับองค์กรอิสระทุกองค์กร ดังนั้น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติจึงต้องอยู่ภายใต้ มาตรา ๒๐๓ ของรัฐธรรมนูญ ด้วย

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๑๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๘ *บทขได้ข้ข้ข้ข้ข้ข้ ๑๖ วรรคหนึ่ง และข้ข้ข้ข้ ๒๑ วรรคสอง* การนำคดี อันเกี่ยวเนื่องกับการได้มา คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หรือการพ้นจากตำแหน่ง *หรือคุณสมบัติ* ของ กรรมการสรรหา *หรือข้ข้ข้ข้ข้ข้ข้ข้* ไปสู่ศาลปกครอง ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการปฏิบัติตามคำวินิจฉัย ของคณะกรรมการสรรหา และมีให้นำบทบัญญัติว่าด้วยมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วย การจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองมาใช้บังคับ” เพื่อกำหนดเฉพาะเรื่องการนำคดี อันเกี่ยวเนื่องกับการได้มา คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หรือการพ้นจากตำแหน่ง ของกรรมการสรรหาไปสู่ ศาลปกครอง ไม่รวมถึงกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติซึ่งต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๐๓

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๑๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๑๘ *บทขได้ข้ข้ข้ข้ข้ข้ ๑๖ วรรคหนึ่ง และข้ข้ข้ข้ ๒๑ วรรคสอง* การนำคดี อันเกี่ยวเนื่องกับการได้มา คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หรือการพ้นจากตำแหน่ง *หรือคุณสมบัติ* ของ กรรมการสรรหา *หรือข้ข้ข้ข้ข้ข้ข้ข้* ไปสู่ศาลปกครอง ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการปฏิบัติตามคำวินิจฉัย ของคณะกรรมการสรรหา และมีให้นำบทบัญญัติว่าด้วยมาตรการหรือวิธีการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วย การจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครองมาใช้บังคับ”

มาตรา ๕๙

“มาตรา ๕๙ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๓๕ (๑) หรือมาตรา ๔๐ วรรคสี่ โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือฝ่าฝืนมาตรา ๔๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

ประเด็นการพิจารณา

นายอรรถสิทธิ์ กันมล ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ชี้แจงว่า ความผิดตามมาตรา ๕๙ มีความผิดอย่างเดียวคือการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งโดยไม่มีเรื่องของการฝ่าฝืน และอาจต้องเพิ่มฐานความผิดกรณีหน่วยงานของรัฐไม่แจ้งข้อมูลหรือข้อเท็จจริงในส่วนที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจให้คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติทราบตามมาตรา ๔๐ วรรคสี่ เพื่อให้เป็นไปตามข้อสังเกตของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ประธานกรรมการเสนอให้แก้ไขเพิ่มเติม เป็นดังนี้ “มาตรา ๕๙ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๓๕ (๑) หรือมาตรา ๔๐ วรรคสี่ โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือฝ่าฝืนมาตรา ๔๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ” เพื่อให้เกิดความชัดเจน

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๕๙ เป็นดังนี้

“มาตรา ๕๙ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการตามมาตรา ๓๕ (๑) หรือมาตรา ๔๐ วรรคสี่ โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือฝ่าฝืนมาตรา ๔๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๖๐

“มาตรา ๖๐ ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ แต่ให้ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

ให้ผู้ซึ่งต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามวรรคหนึ่งมีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่ได้รับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ แต่ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตอบแทนตามมาตรา ๓๒ โดยให้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งเพราะลาออก การคำนวณระยะเวลาให้คำนวณตั้งแต่วันที่ได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจนถึงวันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่”

ประเด็นการพิจารณา

นายอรรถสิทธิ์ กันมล ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เสนอเพิ่มความเป็นวรรคสาม ดังนี้ “ในกรณีผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามวรรคหนึ่ง ตาย ลาออก หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด และมีผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ให้นำความในมาตรา ๒๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม” เพื่อให้สอดคล้องกับร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๖๐ เป็นดังนี้

“มาตรา ๖๐ ให้ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติและกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับพ้นจากตำแหน่งนับแต่ วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ แต่ให้ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่แต่งตั้งขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

ให้ผู้ซึ่งต้องปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามวรรคหนึ่งมีสิทธิได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ ตอบแทนอื่นตามที่ได้รับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ แต่ให้มีสิทธิได้รับ บำเหน็จตอบแทนตามมาตรา ๓๒ โดยให้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งเพราะลาออก การคำนวณระยะเวลา ให้คำนวณตั้งแต่วันที่ได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจนถึงวันที่หยุดปฏิบัติหน้าที่

ในกรณีผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปตามวรรคหนึ่ง ตาย ลาออก หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่ว่าด้วยเหตุใด และมีผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ให้นำความในมาตรา ๒๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๖๑

“มาตรา ๖๑ ในวาระเริ่มแรก ให้การดำเนินการเกี่ยวกับการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็น กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ นอกจากต้องดำเนินการตาม หมวด ๑ แล้ว ให้เป็นไปตามกระบวนการและกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการจัดแจ้ง การรับจัดแจ้ง และการเลือกกันเองตาม มาตรา ๑๑ วรรคสาม ให้แล้วเสร็จภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

(๒) ให้สำนักงานประกาศการรับจัดแจ้งและดำเนินการรับจัดแจ้งการเป็นองค์กรเอกชนด้าน สิทธิมนุษยชนตามมาตรา ๑๑ (๔) และสภาวิชาชีพตามมาตรา ๑๑ (๕) ให้แล้วเสร็จภายในยี่สิบวันนับแต่ที่ ระเบียบตาม (๑) ใช้บังคับ

(๓) ให้องค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนและสภาวิชาชีพซึ่งได้รับการจัดแจ้งตาม (๒) ดำเนินการเลือก กันเองเพื่อเป็นกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๔) และ (๕) ให้แล้วเสร็จภายในยี่สิบวันนับแต่พ้นกำหนดเวลา ตาม (๒)

(๔) ให้กรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ตกลงวิธีการเลือกกรรมการ สรรหาตามมาตรา ๑๑ (๖) ให้แล้วเสร็จภายในสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาตาม (๓) และดำเนินการ เลือกกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๖) ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิชอบตกลงวิธีการเลือก ดังกล่าว

(๕) เมื่อพ้นกำหนดเวลาตาม (๔) แล้ว ให้กรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ ดำเนินการจัดทำ หลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่จะใช้ในการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งใน คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามมาตรา ๑๓ (๑) ให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่พ้นกำหนดเวลา ตาม (๔)

(๖) ให้กรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่พ้นกำหนดเวลาตาม (๕)

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของ คณะกรรมการเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุดและให้นำความในมาตรา ๑๘ มาใช้ บังคับโดยอนุโลม”

ประเด็นการพิจารณา

นายอรรถสิทธิ์ กันมล ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สอบถามว่า การใช้คำว่า “คณะกรรมการ” แทนคำว่า “ผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่” ซึ่งปรากฏในร่างมาตรา ๖๐ จะส่งผลอย่างไรหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า คำว่า “คณะกรรมการ” เป็นการบอกให้ทราบถึงตำแหน่ง แต่คำว่า “ผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่” เป็นการเจาะจงเป็นการเฉพาะ ดังนั้น ร่างมาตรา ๖๑ จึงใช้คำว่า “คณะกรรมการ” ได้

นายอรรถสิทธิ์ กันมล ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เสนอเพิ่มความเป็นวรรคสอง ดังนี้ “ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุดและให้นำความในมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม” เพื่อให้สอดคล้องกับข้อสังเกตของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๖๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๖๑ ในวาระเริ่มแรก ให้การดำเนินการเกี่ยวกับการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ นอกจากต้องดำเนินการตามหมวด ๑ แล้ว ให้เป็นไปตามกระบวนการและกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการจัดแจ้ง การรับจัดแจ้ง และการเลือกกันเองตาม มาตรา ๑๑ วรรคสาม ให้แล้วเสร็จภายในยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

(๒) ให้สำนักงานประกาศการรับจัดแจ้งและดำเนินการรับจัดแจ้งการเป็นองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนตามมาตรา ๑๑ (๔) และสภาวิชาชีพตามมาตรา ๑๑ (๕) ให้แล้วเสร็จภายในยี่สิบวันนับแต่ที่ระเบียบตาม (๑) ใช้บังคับ

(๓) ให้องค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชนและสภาวิชาชีพซึ่งได้รับการจัดแจ้งตาม (๒) ดำเนินการเลือกกันเองเพื่อเป็นกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๔) และ (๕) ให้แล้วเสร็จภายในยี่สิบวันนับแต่พ้นกำหนดเวลาดังกล่าวตาม (๒)

(๔) ให้กรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ตกลงวิธีการเลือกกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๖) ให้แล้วเสร็จภายในสิบวันนับแต่วันที่พ้นกำหนดเวลาดังกล่าวตาม (๓) และดำเนินการเลือกกรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ (๖) ให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มิชข้อตกลงวิธีการเลือกตั้งกล่าว

(๕) เมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวตาม (๔) แล้ว ให้กรรมการสรรหาตามมาตรา ๑๑ ดำเนินการจัดทำหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่จะใช้ในการสรรหาผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามมาตรา ๑๓ (๑) ให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่พ้นกำหนดเวลาดังกล่าวตาม (๔)

(๖) ให้กรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่พ้นกำหนดเวลาดังกล่าวตาม (๕)

ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุดและให้นำความในมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๖๔

“มาตรา ๖๔ ให้โอนบรรดางบประมาณ ทรัพย์สิน ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาเป็นของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้ถือว่าสิทธิและประโยชน์อื่นใดซึ่งข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างดังกล่าวได้รับตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นสิทธิและประโยชน์อื่นใดที่ได้รับต่อไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ให้พระราชบัญญัติเครื่องแบบกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ ยังคงมีผลใช้บังคับต่อไป จนกว่าจะมีระเบียบตามมาตรา ๔๙ (๗) ใช้บังคับ”

ประเด็นการพิจารณา

นายอรรถสิทธิ์ กันมล ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ตั้งข้อสังเกตว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติสามารถออกระเบียบเกี่ยวกับเครื่องแบบกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้อยู่แล้ว ดังนั้น ความในวรรคสองของร่างมาตรานี้ยังมีความจำเป็นต้องบัญญัติรองรับไว้อีกหรือไม่ นอกจากนี้ ความในวรรคสองกำหนดเฉพาะเครื่องแบบของกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จะต้องบัญญัติเรื่องเครื่องแบบของพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติด้วยหรือไม่ เพราะในปัจจุบันเครื่องแบบของพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไม่ได้เป็นไปตามพระราชบัญญัติเครื่องแบบกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ แต่เป็นไปตามประกาศประธานรัฐสภาว่าด้วยเครื่องแบบข้าราชการรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๕๔

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรคงความในวรรคสองไว้เพื่อรองรับกรณีที่ยังไม่มีระเบียบตามมาตรา ๔๙ (๗) ส่วนเรื่องเครื่องแบบของพนักงานเจ้าหน้าที่ก็ให้เป็นไปตามความในวรรคหนึ่ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๖๔ โดยไม่มีการแก้ไข

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ในประเด็นร่างมาตรา ๑๒ วรรคหก ที่บัญญัติว่า “ถ้าไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียงตามวรรคสี่หรือวรรคห้า หรือมีแต่ยังไม่ครบจำนวนที่จะต้องสรรหาหรือคัดเลือก ให้มีการลงคะแนนใหม่สำหรับผู้ใดคะแนนไม่ถึงสองในสามหรือไม่เกินกึ่งหนึ่ง แล้วแต่กรณี ในกรณีที่การลงคะแนนครั้งหลังนี้ยังได้บุคคลไม่ครบตามจำนวนที่จะต้องสรรหาหรือคัดเลือก ให้ดำเนินการสรรหาหรือคัดเลือกใหม่สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่ โดยผู้ซึ่งไม่ได้รับการสรรหาหรือคัดเลือกในครั้งนี้จะเข้ารับการสรรหาหรือคัดเลือกในครั้งใหม่ไม่ได้” คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีข้อสังเกตว่า เพื่อไม่ให้เกิดการสรรหาใช้ระยะเวลาที่ยาวนาน ประกอบกับบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญที่สามารถดำรงตำแหน่งกรรมการในองค์กรอิสระนั้นมีไม่มาก ควรยกเว้นให้ผู้ซึ่งไม่ได้รับการสรรหาหรือคัดเลือกในครั้งที่สองเข้ารับการสรรหาหรือคัดเลือกในครั้งต่อไปได้

ที่ประชุมสอบถามและแสดงความเห็น ดังนี้

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ควรยกเว้นให้ผู้ซึ่งไม่ได้รับการสรรหาหรือคัดเลือกในครั้งที่สอง สามารถเข้ารับการสรรหาหรือคัดเลือกในครั้งต่อไปคือครั้งที่สามได้อีกหนึ่งครั้ง หากยังไม่ได้รับเลือกอีกก็ควรเปิดโอกาสให้บุคคลอื่นได้รับการสรรหา

- เรื่องการสรรหามีการกำหนดไว้ว่าต้องคำนึงถึงความหลากหลายด้วย ดังนั้น หากปรากฏว่าบุคคลที่ได้รับการสรรหาตามร่างมาตรา ๑๒ ขาดบุคคลในกลุ่มใด เช่น ขาดกลุ่มประชาสังคม ในการดำเนินการสรรหาหรือคัดเลือกใหม่สำหรับจำนวนกรรมการการเลือกตั้งที่ยังขาดอยู่ คณะกรรมการสรรหาสามารถกำหนดได้หรือไม่ว่าผู้เข้ารับการสรรหาจะต้องมาจากกลุ่มประชาสังคม

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากการลงคะแนนในครั้งที่หนึ่งยังไม่สามารถหาบุคคลที่จะมาเป็นกรรมการการเลือกตั้งได้ครบจำนวนจะต้องมีการลงคะแนนในครั้งที่สอง ซึ่งในการลงคะแนนครั้งที่สองนั้นไม่ควรกำหนดให้คณะกรรมการสรรหาต้องคัดเลือกบุคคลที่มาจากภาคส่วนใดภาคส่วนหนึ่งโดยเฉพาะ

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ในการลงคะแนนครั้งที่สองนั้น อาจมีบุคคลที่มาจากภาคประชาสังคมหรืออาจารย์มหาวิทยาลัยสมัครเข้ารับการสรรหาด้วย และหากคณะกรรมการสรรหายังคงลงคะแนนคัดเลือกบุคคลที่มีประสบการณ์เช่นเดียวกับบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกจากการลงคะแนนในครั้งที่หนึ่งไปแล้ว อาจทำให้คณะกรรมการสรรหาถูกวิพากษ์วิจารณ์ได้ และควรคำนึงถึงกระบวนการลงคะแนนในแต่ละครั้งซึ่งจะต้องใช้ระยะเวลาพอสมควรด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า อาจปรับปรุงเนื้อหาของร่างมาตรา ๑๒ วรรคหก ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. โดยเพิ่มความในลักษณะว่า ถ้ายังได้บุคคลไม่ครบจำนวนให้มีการลงคะแนนอีกครั้งหนึ่งตามวิธีการที่คณะกรรมการสรรหากำหนดเพื่อรองรับกรณีที่มีการลงคะแนนครั้งที่สามโดยให้คณะกรรมการสรรหาเป็นผู้กำหนดวิธีการที่เหมาะสมในการลงคะแนนครั้งที่สาม

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ในการลงคะแนนครั้งที่สอง อาจเกิดกรณีที่คณะกรรมการสรรหาไม่สามารถลงคะแนนให้ได้ถึงสองในสาม จึงควรกำหนดในลักษณะว่า ในการลงคะแนนครั้งที่สองนั้น หากคณะกรรมการสรรหาไม่สามารถสรรหาบุคคลที่จะมาเป็นกรรมการการเลือกตั้งได้ครบจำนวนให้มีการลงคะแนนครั้งที่สาม โดยให้คณะกรรมการสรรหาสามารถใช้คะแนนเสียงกึ่งหนึ่งได้ ส่วนการกำหนดให้คณะกรรมการสรรหาเป็นผู้กำหนดวิธีการลงคะแนนครั้งที่สาม อาจเกิดกรณีที่คณะกรรมการสรรหาจำนวนห้าคนร่วมมือกันเพื่อกำหนดวิธีการสรรหาที่เป็นได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากกำหนดให้การลงคะแนนครั้งที่สามสามารถใช้คะแนนเสียงเพียงกึ่งหนึ่ง อาจเป็นช่องทางให้คณะกรรมการสรรหาบางส่วนหลีกเลี่ยงที่จะลงคะแนนในครั้งที่หนึ่งและครั้งที่สองเพื่อให้มีโอกาสในการลงคะแนนครั้งที่สามซึ่งใช้คะแนนเสียงเพียงกึ่งหนึ่งได้ ส่วนการกำหนดให้คณะกรรมการสรรหาเป็นผู้กำหนดวิธีการลงคะแนนในครั้งที่สามนั้น คณะกรรมการสรรหายังต้องใช้คะแนนเสียงสองในสามเช่นเดิมไม่ว่าคณะกรรมการสรรหาจะกำหนดวิธีการในสรรหาอย่างไร

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า หากกำหนดให้การลงคะแนนในครั้งที่สามต้องใช้คะแนนเสียงสองในสามแล้ว คณะกรรมการสรรหาอาจไม่สามารถคัดเลือกบุคคลให้ครบจำนวนได้เช่นเดิม ซึ่งจะทำให้คณะกรรมการสรรหาจะต้องดำเนินการลงคะแนนคัดเลือกใหม่จำนวนหลายครั้ง

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการสรรหาจะสามารถดำเนินการลงคะแนนคัดเลือกได้เพียงสามครั้งเท่านั้น

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า หากกำหนดให้มีการลงคะแนนครั้งที่สามได้แล้ว อาจเป็นการเปิดช่องให้มีการวิ่งเต้นเพื่อให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งเข้ามาเป็นกรรมการการเลือกตั้งได้ ส่วนวิธีการลงคะแนน

ครั้งที่สาม หากใช้วิธีการที่แตกต่างกับวิธีการลงคะแนนคัดเลือกกรรมการในองค์การอิสระอื่นอาจทำให้คณะกรรมการสรรหาถูกวิพากษ์วิจารณ์จากสื่อมวลชนได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า การลงคะแนนครั้งที่หนึ่งหรือครั้งที่สอง ไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าจะมีบุคคลที่ผ่านการคัดเลือกจำนวนเท่าใด จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดให้ใช้วิธีลงคะแนนเช่นเดียวกับการลงคะแนนคัดเลือกกรรมการในองค์การอิสระอื่น แต่ควรให้คณะกรรมการสรรหาเป็นผู้กำหนดวิธีการลงคะแนนที่เหมาะสมกับสถานการณ์ในการลงคะแนนครั้งที่สาม

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ควรกำหนดวิธีการลงคะแนนให้ชัดเจนในลักษณะว่าคณะกรรมการสรรหาไม่ต้องนำรายชื่อผู้ที่ไม่ผ่านการคัดเลือกในครั้งที่หนึ่งหรือครั้งที่สองมาพิจารณาในการลงคะแนนครั้งที่สาม และหากการลงคะแนนครั้งที่สามยังไม่สามารถคัดเลือกบุคคลได้ครบจำนวนแล้ว ให้ดำเนินการสรรหาใหม่ทั้งหมด

- หากกำหนดให้มีการลงคะแนนเพียงสองครั้งอาจทำให้คณะกรรมการสรรหาไม่สามารถคัดเลือกบุคคลให้ได้ครบตามจำนวนที่กำหนด จึงควรกำหนดให้มีการลงคะแนนในครั้งที่สาม โดยให้คณะกรรมการสรรหาสามารถใช้วิธีการอภิปรายหรือแสดงความเห็นก่อนการลงคะแนนครั้งที่สามได้ แต่ไม่จำเป็นต้องกำหนดให้คณะกรรมการสรรหาเป็นผู้กำหนดวิธีการลงคะแนน เนื่องจากคณะกรรมการสรรหาสามารถหารือเพื่อตกลงเกี่ยวกับวิธีการลงคะแนนเองได้

- หากกำหนดให้มีการลงคะแนนหลายครั้ง อาจทำให้คณะกรรมการสรรหาลงคะแนนเพียงหนึ่งครั้งหรือสองครั้งเพื่อให้การสรรหาเสร็จสิ้นโดยเร็ว

- ที่ผ่านมาในการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา เคยเกิดกรณีที่ต้องมีการลงคะแนนหลายครั้งแต่ปรากฏว่าได้ผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงเท่ากันเพียงสองคนเช่นเดิมจนทำให้คณะกรรมการสรรหาต้องหารือร่วมกันเพื่อพิจารณาคุณสมบัติของผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงเท่ากันว่าบุคคลใดสมควรได้รับการสรรหาเป็นสมาชิกวุฒิสภาซึ่งในการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาจะมีการสรรหาบุคคลที่มาจากภาคส่วนต่างๆ เช่น ภาครัฐภาคเอกชน ภาควิชาชีพและภาคอื่น และจะต้องดำเนินการสรรหาให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งวัน

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรา ๑๒ วรรคหก ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. เป็นสองรูปแบบ เป็นดังนี้

รูปแบบที่หนึ่ง

“ถ้าไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียงตามวรรคสี่หรือวรรคห้าหรือมีแต่ยังไม่ครบจำนวนที่จะต้องสรรหาหรือคัดเลือก ให้มีการลงคะแนนใหม่สำหรับผู้ใดคะแนนไม่ถึงสองในสามหรือไม่เกินกึ่งหนึ่งแล้วแต่กรณี ถ้ายังได้ไม่ครบตามจำนวนให้มีการลงคะแนนอีกครั้งหนึ่ง ในกรณีที่การลงคะแนนครั้งหลังนี้ยังได้บุคคลไม่ครบตามจำนวนที่จะต้องสรรหาหรือคัดเลือก ให้ดำเนินการสรรหาหรือคัดเลือกใหม่สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่ โดยผู้ซึ่งไม่ได้รับการสรรหาหรือคัดเลือกในครั้งนี้จะเข้ารับการสรรหาหรือคัดเลือกในครั้งใหม่ไม่ได้”

รูปแบบที่สอง

“ถ้าไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียงตามวรรคสี่หรือวรรคห้าหรือมีแต่ยังไม่ครบจำนวนที่จะต้องสรรหาหรือคัดเลือก ให้มีการลงคะแนนใหม่สำหรับผู้ใดคะแนนไม่ถึงสองในสามหรือไม่เกินกึ่งหนึ่งแล้วแต่กรณี ถ้ายังได้ไม่ครบตามจำนวนให้มีการลงคะแนนอีกครั้งหนึ่งตามวิธีการที่คณะกรรมการสรรหา กำหนด ในกรณีที่การลงคะแนนครั้งหลังนี้ยังมีผู้ได้บุคคลคะแนนสองในสามหรือกึ่งหนึ่งแล้วแต่กรณีไม่ครบตามจำนวนที่จะต้องสรรหาหรือคัดเลือก ให้ดำเนินการสรรหาหรือคัดเลือกใหม่สำหรับจำนวนที่ยังขาดอยู่ โดยผู้ซึ่งไม่ได้รับการสรรหาหรือคัดเลือกในครั้งนี้จะเข้ารับการสรรหาหรือคัดเลือกในครั้งใหม่ไม่ได้”

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า หากใช้รูปแบบที่สองจะทำให้วิธีการลงคะแนนครั้งที่สามแตกต่างจากวิธีการลงคะแนนครั้งที่หนึ่งและครั้งที่สอง ซึ่งจะทำให้ผู้ที่ไม่ผ่านการคัดเลือกในการลงคะแนนครั้งที่สามฟ้องร้องคณะกรรมการสรรหาได้ แต่รูปแบบที่หนึ่งนั้น จะทำให้คณะกรรมการสรรหาต้องพิจารณาหารือร่วมกันในการหาข้อยุติเกี่ยวกับวิธีการลงคะแนนครั้งที่สามเพื่อให้สามารถคัดเลือกบุคคลให้ได้ครบตามจำนวนที่กำหนดไว้

- ควรใช้รูปแบบที่หนึ่ง โดยให้คณะกรรมการสรรหาสามารถใช้ดุลพินิจในการกำหนดวิธีการลงคะแนนที่เหมาะสมเองได้ ส่วนรูปแบบที่สองอาจทำให้กระบวนการสรรหาเกิดปัญหาและทำให้การสรรหาต้องใช้ระยะเวลาานาน

- ควรให้อำนาจแก่คณะกรรมการสรรหาในการกำหนดวิธีการลงคะแนนที่เหมาะสม แต่ควรกำหนดบังคับให้คณะกรรมการสรรหาต้องใช้คะแนนเสียงสองในสามและควรกำหนดให้ชัดเจนว่าคณะกรรมการสรรหาต้องดำเนินกระบวนการสรรหาให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาเท่าใดเพื่อให้ประชาชนเกิดความเชื่อมั่นในกระบวนการสรรหา

- ควรใช้รูปแบบที่หนึ่ง เพื่อทำให้คณะกรรมการสรรหาสามารถดำเนินกระบวนการสรรหาได้อย่างคล่องตัวมากกว่ารูปแบบที่สองและจะสามารถป้องกันไม่ให้เกิดเสียงวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับการใช้วิธีการลงคะแนนที่อาจเข้าข่ายเป็นการเลือกปฏิบัติ

- ความในวรรคหกตามรูปแบบที่สอง ที่กำหนดความว่า “หรือกึ่งหนึ่งแล้วแต่กรณี” หมายความว่าอย่างไร

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความว่า “หรือกึ่งหนึ่งแล้วแต่กรณี” จะเป็นการลงคะแนนเสียงโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ทั้งนี้ หากที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญเห็นควรให้ใช้รูปแบบที่หนึ่งแล้วควรเสนอไปยังคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ เพียงรูปแบบเดียว และมอบหมายให้นายภัทรศำพิทักษ์ กรรมการ ในฐานะกรรมการวิสามัญ นำความในร่างมาตรา ๑๒ วรรคหก ตามรูปแบบที่หนึ่งเสนอต่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ พิจารณาต่อไป

นายภัทรศำพิทักษ์ กรรมการ หรือว่า กรณีที่กรรมการการเลือกตั้งบางส่วนต้องหยุดปฏิบัติหน้าที่เนื่องจากถูกฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง อาจทำให้มีกรรมการการเลือกตั้งเหลืออยู่ไม่ถึงกึ่งหนึ่ง ส่งผลให้ประธานศาลฎีกาและประธานศาลปกครองสูงสุดต้องพิจารณาร่วมกันเพื่อแต่งตั้งบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับกรรมการการเลือกตั้งมาทำหน้าที่แทนเป็นการชั่วคราวนั้น มีผู้ตั้งข้อสังเกตว่าผู้ที่มาทำหน้าที่เป็นกรรมการการเลือกตั้งชั่วคราวจะถูกตัดสิทธิที่จะมาเป็นกรรมการในองค์กรอิสระด้วยหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ผู้ที่มาทำหน้าที่เป็นกรรมการการเลือกตั้งชั่วคราวยังคงมีคุณสมบัติที่จะสมัครเข้ารับการสรรหาเป็นกรรมการในองค์กรอิสระได้ เนื่องจากเป็นผู้ที่มาทำหน้าที่แทนกรรมการการเลือกตั้งเท่านั้น

นายปรกรณ์ นิลประพันธ์ เลขาธิการกรรมการ คนที่หนึ่ง ชี้แจงว่า ผู้ที่มาทำหน้าที่เป็นกรรมการการเลือกตั้งชั่วคราวจะไม่ได้รับการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง จึงไม่ถือว่าเป็นผู้ที่เคยดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการในองค์กรอิสระ

จากนั้น ที่ประชุมพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. โดยเริ่มพิจารณาตั้งแต่มารตรา ๑ เป็นต้นไป สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

มาตรา ๑

“มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ.”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๑ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๒

“มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๒ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๓

“มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒

(๒) ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๗๑/๒๕๕๗ เรื่อง การสรรหาคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๗

(๓) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๙/๒๕๕๘ เรื่อง การเลือกกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างในคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และการดำเนินการเพื่อสรรหาผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๕๘

(๔) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๓/๒๕๖๐ เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาความต่อเนื่องของผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๐ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

(๕) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๕/๒๕๖๐ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๓/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๐ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการมอบหมายให้คณะอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ตรวจสอบความถูกต้องว่า ความใน (๑) ถึง (๕) ในส่วนที่เกี่ยวกับคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ถูกต้องแล้วหรือไม่

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๓ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔

“มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

“ผู้ว่าการ” หมายความว่า ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

“หน่วยรับตรวจ” หมายความว่า

(๑) กระทรวง ทบวง กรม ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเป็น กระทรวง ทบวง หรือกรม

(๒) หน่วยงานของราชการส่วนภูมิภาค

(๓) หน่วยงานของราชการส่วนท้องถิ่น

(๔) รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและตามกฎหมายอื่น

(๕) ทุณฑมูญเวียน

(๖) หน่วยงานอื่นของรัฐ

(๗) หน่วยงานที่ได้รับเงินอุดหนุนหรือกิจการที่ได้รับเงินหรือทรัพย์สินลงทุนจากหน่วยรับตรวจตาม (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖)

(๘) หน่วยงานอื่นใดหรือกิจการที่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐที่มีกฎหมายกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ตรวจสอบ

“หน่วยงานของราชการส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้น

“ทุนหมุนเวียน” หมายความว่า กองทุน กองทุนหมุนเวียน เงินทุน เงินทุนหมุนเวียน ทุน หรือทุนหมุนเวียน ที่ตั้งขึ้นเพื่อกิจการที่อนุญาตให้นำรายรับสมทบทุนไว้ใช้จ่ายได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง และตั้งขึ้นตามกฎหมายเฉพาะเท่านั้น

“ผู้รับตรวจ” หมายความว่า หัวหน้าส่วนราชการหรือหัวหน้าหน่วยงานผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติราชการหรือการบริหารของหน่วยรับตรวจ

“ตรวจสอบ” หมายความว่า การตรวจบัญชี ตรวจสอบการรับ การใช้จ่าย การใช้ประโยชน์ การเก็บรักษา และการบริหารซึ่งเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ของหน่วยรับตรวจที่ได้มาจากเงินงบประมาณ เงินนอกงบประมาณ เงินกู้ เงินอุดหนุน เงินบริจาค และเงินช่วยเหลือจากแหล่งในประเทศหรือต่างประเทศ อันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายหรือตามวัตถุประสงค์ของหน่วยรับตรวจ ทั้งนี้ ไม่ว่าเงิน ทรัพย์สิน สิทธิ หรือผลประโยชน์ดังกล่าวจะเป็นของหน่วยรับตรวจหรือหน่วยรับตรวจมีอำนาจหรือสิทธิในการใช้จ่ายหรือใช้ประโยชน์หรือดูแลรักษา ทั้งนี้ เพื่อให้การดังกล่าวเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และแบบแผนการปฏิบัติราชการ อันจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการบริหารการเงิน การคลังของรัฐและเป็นมาตรการป้องกันการทุจริต และให้หมายความรวมถึงการตรวจสอบอื่นอันจำเป็นแก่การตรวจสอบดังกล่าวด้วย

“เจ้าหน้าที่ของรัฐ” หมายความว่า ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาหรือกฎหมายอื่น ผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระ และข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง กรรมการ อนุกรรมการ บุคคล คณะบุคคล หรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่นของหน่วยรับตรวจ และให้หมายความรวมถึงบุคคล หรือคณะบุคคลซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบหมาย

ให้ใช้อำนาจทางปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นประจำหรือครั้งคราว และไม่ว่าจะได้รับค่าตอบแทนหรือไม่

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินที่ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินแต่งตั้งให้ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการตรวจเงินแผ่นดินตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้”

ประเด็นการพิจารณา

นางสาวนันทน์ภัส บางต่าย เลขานุการอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ชี้แจงว่า คณะอนุกรรมการมีความเห็นว่า บทนิยามคำว่า “หน่วยรับตรวจ” ใน (๔) กำหนดว่า “(๔) รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและตามกฎหมายอื่น” นั้น ควรกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินมีอำนาจตรวจสอบหน่วยรับตรวจที่เป็นรัฐวิสาหกิจได้เพียงสองชั้น คือ รัฐวิสาหกิจและบริษัทในเครือที่รัฐวิสาหกิจจัดตั้งขึ้น

ประธานกรรมการกล่าวว่า บริษัทที่จัดตั้งโดยบริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจ ไม่ถือว่าเป็นรัฐวิสาหกิจตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ และสอบถามว่า ร่างพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้กำหนดบทนิยามคำว่า “รัฐวิสาหกิจ” ไว้อย่างไร

นางสาวอัจฉนา พึ่งเย็น ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ชี้แจงว่า ร่างพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ที่ผ่านการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้กำหนดบทนิยามคำว่า “รัฐวิสาหกิจ” ไว้ว่า รัฐวิสาหกิจ หมายถึง รัฐวิสาหกิจที่รัฐบาลเป็นเจ้าของ และบริษัทมหาชนหรือบริษัทจำกัดที่รัฐวิสาหกิจหรือส่วนราชการถือหุ้นอยู่เกินร้อยละห้าสิบ ส่วนบริษัทมหาชนหรือบริษัทจำกัดที่จัดตั้งโดยบริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจจะไม่ถือว่าเป็นรัฐวิสาหกิจ และในร่างพระราชบัญญัติการพัฒนากำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ได้กำหนดให้มีบรรษัทรัฐวิสาหกิจแห่งชาติเข้ามาทำหน้าที่ในการถือหุ้นในรัฐวิสาหกิจแทนกระทรวงการคลัง และกำหนดให้รัฐวิสาหกิจแบ่งเป็นสองประเภท คือ รัฐวิสาหกิจที่อยู่ในกำกับดูแลของกระทรวงการคลัง และรัฐวิสาหกิจที่บรรษัทรัฐวิสาหกิจแห่งชาติถือหุ้นอยู่ โดยในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้บรรษัทรัฐวิสาหกิจแห่งชาติไม่มีสถานะเป็นส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายใด ส่งผลให้รัฐวิสาหกิจที่กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณด้วย จึงควรกำหนดบทนิยามไว้ในร่างมาตรา ๔ ให้ชัดเจนว่า คำว่า “รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายใด หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า คำว่า “รัฐวิสาหกิจ” ที่กำหนดไว้ในบทนิยามจะมีความเชื่อมโยงกับรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายอื่นด้วย จึงไม่จำเป็นต้องกำหนดให้หมายความรวมถึงรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายใดบ้าง ส่วนบทนิยามคำว่า “สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน นั้น มีเนื้อหาถูกต้องหรือไม่

นางสาวอัจฉนา พึ่งเย็น ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ชี้แจงว่า ที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญมีความเห็นว่าเป็นหน่วยงานทำหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน คณะอนุกรรมการจึงได้กำหนดบทนิยาม คำว่า “สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน

ประธานกรรมการกล่าวว่า การกำหนดบทนิยามคำว่า “สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับมาตรา ๒๒๐ ของรัฐธรรมนูญ ที่กำหนดว่า

“ให้องค์กรอิสระแต่ละแห่งนอกจากคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน มีหน่วยงานที่รับผิดชอบงานธุรการ ดำเนินการและอำนวยความสะดวก เพื่อให้องค์กรอิสระบรรลุภารกิจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ใน รัฐธรรมนูญ กฎหมาย และเป็นไปตามมติหรือแนวทางที่องค์กรอิสระกำหนดโดยให้มีหัวหน้าหน่วยงาน คนหนึ่งซึ่งแต่งตั้งโดยความเห็นชอบขององค์กรอิสระแต่ละองค์กรเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงานของ หน่วยงานนั้นรับผิดชอบขึ้นตรงต่อองค์กรอิสระ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ” ประกอบกับมาตรา ๒๔๓ ของรัฐธรรมนูญ กำหนดว่า “ให้ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินมีความเป็นอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ โดยรับผิดชอบต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน และเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของหน่วยธุรการของ คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน”

นายนิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. กล่าวว่า คณะอนุกรรมการ ได้พิจารณามาตรา ๒๒๐ และมาตรา ๒๔๓ ของรัฐธรรมนูญ และมีความเห็นว่า มาตรา ๒๒๐ ของ รัฐธรรมนูญ ไม่ได้หมายความว่าคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินจะไม่มีหน่วยธุรการเช่นเดียวกับองค์กร อิสระอื่น ส่วนมาตรา ๒๔๓ ของรัฐธรรมนูญ หมายความว่าผู้ว่าการตรวจการแผ่นดินต้องทำงานรับผิดชอบ ขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน แต่สามารถทำงานได้อย่างเป็นอิสระและไม่ถูกแทรกแซงทั้งจาก ภายในและภายนอกองค์กร

ประธานกรรมการสอบถามว่า ความใน (๘) เหตุใดจึงกำหนดว่า “หน่วยงานอื่นใดหรือกิจการ ที่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐ”

นางสาวอัลจนา พึ่งเย็น ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การตรวจเงินแผ่นดิน ชี้แจงว่า ความใน (๘) หมายความว่าถึงหน่วยงานบางแห่ง เช่น สภาอากาศไทย ซึ่งเป็น หน่วยงานที่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาล และในกฎหมายว่าด้วยสภาอากาศไทยเองได้กำหนดให้สภาอากาศไทย สามารถร้องขอให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเข้าไปตรวจสอบบัญชีได้ด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า หากมีกฎหมายที่กำหนดให้หน่วยงานสามารถร้องขอให้สำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดินเข้าไปตรวจสอบบัญชีได้แล้วก็ไม่จำเป็นต้องกำหนดคำว่า “ที่ได้รับเงินอุดหนุน จากรัฐ” ไว้ใน (๘) จึงเสนอแก้ไขบทนิยามคำว่า “หน่วยรับตรวจ” ใน (๘) เป็นดังนี้ “(๘) หน่วยงานอื่นใด หรือกิจการที่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐใดที่มีกฎหมายกำหนดให้สำนักงานคณะตุลาการรัฐธรรมนูญเป็นผู้ตรวจสอบหรือที่มีกฎหมายกำหนดให้มีสิทธิขอให้สำนักงานเป็นผู้ตรวจสอบ”

นางสาวอัลจนา พึ่งเย็น ประธานอนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การตรวจเงินแผ่นดิน ชี้แจงว่า ความใน (๘) หากตัดคำว่า “ที่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐ” ออก อาจทำให้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินไม่สามารถเข้าไปตรวจสอบหน่วยงานบางแห่งได้ เช่น ส่วนราชการ ในพระองค์ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและไม่มีกฎหมายใด กำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเข้าไปตรวจสอบส่วนราชการในพระองค์ และสอบถามว่าควรแก้ไข ความใน (๗) ให้ครอบคลุมถึงหน่วยงานที่ได้รับเงินอุดหนุนหรือกิจการที่ได้รับเงินหรือทรัพย์สินลงทุนจาก หน่วยรับตรวจที่มีลักษณะทุนหมุนเวียนตาม (๕) ด้วยหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า เนื้อหาเดิมของ (๘) มีความหมายที่แคบเกินไป จึงควรปรับปรุงแก้ไข บทนิยามคำว่า “หน่วยรับตรวจ” ใน (๘) ให้มีความรวมถึงหน่วยงานที่มีกฎหมายกำหนดให้สำนักงาน การตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ตรวจสอบ สำหรับส่วนราชการในพระองค์นั้น เมื่อไม่มีกฎหมายใดกำหนดให้ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเข้าไปตรวจสอบได้ จึงไม่เข้าหลักเกณฑ์นิยามคำว่า “หน่วยรับตรวจ” ใน (๘)

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ สอบถามว่า บทนิยามคำว่า “หน่วยรับตรวจ” ตามความใน (๘) ควรคงไว้ตามร่างเดิมที่คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเสนอหรือไม่ เนื่องจากหากมีการตั้งหน่วยงานขึ้นใหม่

และไม่มีการกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ตรวจสอบอาจทำให้ไม่อยู่ในความหมายของ บทนิยามคำว่า “หน่วยรับตรวจ” ที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะไปตรวจสอบได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๒ หน่วยงานอื่นใดที่จะถือเป็นหน่วยรับตรวจนั้น ต้องเป็นหน่วยงานที่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐ และมีกฎหมายกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ตรวจสอบด้วย ดังนั้น เพื่อให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสามารถตรวจสอบหน่วยงานอื่นใดหรือกิจการใดให้มีความครอบคลุมมากที่สุด ควรแก้ไขให้ความใน (๘) เป็นดังนี้ “หน่วยงานอื่นใดหรือกิจการที่ได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐใดที่มีกฎหมายกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมาการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ตรวจสอบ หรือที่มีกฎหมายกำหนดให้มีสิทธิร้องขอให้สำนักงานเป็นผู้ตรวจสอบ” อย่างไรก็ตาม หากหน่วยงานหรือกิจการใดได้รับเงินอุดหนุนจากองค์กรโดยอ้อมสามารถตรวจสอบการใช้จ่ายเงินได้ที่หน่วยงานหรือองค์กรที่เป็นผู้ให้เงินอุดหนุนนั้น

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาหลักการ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. กล่าวว่า ใน (๘) ของบทนิยาม คำว่า “หน่วยรับตรวจ” ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณจะครอบคลุมการตั้งบริษัทลูกข่ายของรัฐวิสาหกิจเพียงสองลำดับขั้นเท่านั้น ดังนั้น หากมีการตั้งบริษัทลูกข่ายของรัฐวิสาหกิจที่มากกว่าสองลำดับขั้นขึ้นไป สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินจะไปตรวจสอบได้หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า กรณีมีการตั้งบริษัทลูกข่ายของรัฐวิสาหกิจที่มากกว่าสองลำดับขั้นขึ้นไป สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินสามารถเข้าไปตรวจสอบบริษัทลูกข่ายของรัฐวิสาหกิจในลำดับขั้นที่สอง เพื่อเชื่อมโยงไปตรวจสอบการถือหุ้นไขว้ของบริษัทลูกข่ายของรัฐวิสาหกิจในลำดับขั้นถัดไปได้

นายธิตินันท์ เชื้อบุญชัย กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาหลักการ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. กล่าวว่า การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ จะอยู่ที่บริษัทลูกข่ายในลำดับขั้นที่สามหรือลำดับขั้นที่สี่ โดยบริษัทลูกข่ายในลำดับขั้นที่สองจะมีข้อมูลเฉพาะเงินทุนจดทะเบียนและหุ้นที่บริษัทลูกข่ายในลำดับขั้นที่สองเข้าไปถือหุ้นไขว้ในบริษัทลูกข่ายในลำดับขั้นที่สามหรือลำดับขั้นที่สี่เท่านั้น ดังนั้น การที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเข้าไปตรวจสอบบริษัทลูกข่ายของรัฐวิสาหกิจในลำดับขั้นที่สองจะสามารถตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ของบริษัทลูกข่ายในลำดับขั้นที่สามหรือลำดับขั้นที่สี่ได้หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า แม้การตรวจสอบบริษัทลูกข่ายของรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณจะครอบคลุมการตั้งบริษัทลูกข่ายของรัฐวิสาหกิจเพียงสองลำดับขั้นเท่านั้น แต่การตั้งบริษัทลูกข่ายของรัฐวิสาหกิจที่มากกว่าสองลำดับขั้นขึ้นไปย่อมถูกตรวจสอบโดยสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตามกฎหมายอื่นได้อีกทางหนึ่ง และสอบถามว่าเหตุใดบทนิยามคำว่า “ทุนหมุนเวียน” จึงต้องกำหนดเงื่อนไขว่าต้องเป็นทุนหมุนเวียนที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายเฉพาะเท่านั้น

นางสาวอัลจนา พึ่งเย็น ประธานอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน ชี้แจงว่า บทนิยามคำว่า “ทุนหมุนเวียน” ดังกล่าว คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินนำมาจากกฎหมายว่าด้วยการเงินการคลังของรัฐ ซึ่งเป็นบทนิยามเดิมก่อนที่จะพัฒนามาเป็นร่างพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ทั้งนี้ ตามกฎหมายว่าด้วยการเงินการคลังของรัฐได้กำหนดหลักเกณฑ์การจัดตั้งทุนหมุนเวียนว่าให้กระทำได้โดยการตั้งขึ้นตามกฎหมายเฉพาะเท่านั้น อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นว่าปัจจุบันยังมีทุนหมุนเวียนที่ยังไม่ได้ตั้งขึ้นตามกฎหมายเฉพาะอยู่จำนวนหนึ่ง และทุนหมุนเวียนนั้นต้องบริหารจัดการตามกฎหมายว่าด้วยการเงินการคลังของรัฐ จึงเห็นควรให้ตัดคำว่า “และตั้งขึ้นตามกฎหมายเฉพาะเท่านั้น” ออก

ประธานกรรมการกล่าวว่า บทนิยามคำว่า “ทุนหมุนเวียน” ตามกฎหมายว่าด้วยการเงินการคลังของรัฐ เป็นการกำหนดขึ้นเพื่อกำกับการจัดตั้งทุนหมุนเวียน ไม่ใช่วัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบการใช้จ่ายเงินตามทุนหมุนเวียน ซึ่งตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดินนี้ไม่ว่าทุนหมุนเวียนจะตั้งขึ้นตามกฎหมายเฉพาะหรือไม่ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินควรมีอำนาจเข้าไปตรวจสอบได้ ดังนั้น ควรแก้ไขบทนิยามคำว่า “กองทุนหมุนเวียน” เป็นดังนี้ “กองทุนหมุนเวียน” หมายความว่า กองทุน กองทุนหมุนเวียน เงินทุน เงินทุนหมุนเวียน ทุน หรือทุนหมุนเวียน ที่ตั้งขึ้นเพื่อกิจการที่อนุญาตให้นำรายรับสมทบทุนไว้ใช้จ่ายได้โดยไม่ต้องนำส่งคลัง **และตั้งขึ้นตามกฎหมายเฉพาะเท่านั้น**”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติรอกการพิจารณาร่างมาตรา ๔

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันพฤหัสบดี ที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๐ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๕๐ นาฬิกา

นางสาวอัจฉรา สวนสมุทร

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

นายสกันธ์ พรหมบุญตา

นิติกรชำนาญการ

นายณฤพนธ์ ฐลีจันทร์

นิติกรปฏิบัติการ

ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมธิการ ๒

ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์